

nibus, & muneribus nunquam intermisit, familiae vetustissimae gloriam a majoribus hereditariam, ac veluti per manus acceptam non tantum conservaret; sed enixe etiam augeret, atque amplificaret.

(a) Illud autem admiratione dignum admodum videtur, cum haec ageret *Maurocenus*, dum aliud ageret: tot nihilominus, tantaque conscripsisse, quae praecellentis, rarique ingenii existunt monumenta, cum veteribus etiam optimis comparanda, quorum gratia etiamnum post obitum sibi ipse superstes immortali eruditionis, & eloquentiae laude commendetur. Neque tamen sunt adhuc tanti viri scripta in vulgus edita; sed a doctis hominibus prae manibus habentur, cum ille ab omni ambitione remotus longissime, facilitatem istam edendi quaecumque scriperis, saepius improbat; praeclareque constitueret, qui scribit, ut doctrinam vulget, nullatenus eum doctrinae inservire, sed gloriae. (b) Extant vero, *De Rebus Venetiis in Syria gestis* liber singularis: *De iis, quae Veneta Respublica ad Histriæ oras gessit adversus Othonem, Federici Imperatoris filium*, libri duo: *Tractatus de forma Respublicae Venetae: Icon*, seu vita *Christophori Valerii: Leonardi Donati, Venetorum Principis, Vita: Villa Hieronymi Fabritii ab Aquapendente*: praeter alia quamplurima opuscula, quae non minus eruditionem, & acumen, quam scribendi peritiam, elegantiamque abunde testantur.

Verum nihil praeclarissus, atque ad famam posteritatis splendidius extitit, quam *Rerum Venetiarum uberrima Historia*. Hanc Xvirum decreto, (c) cum anno M. D. XCVIII. *Paulo Parutae*, doctissimo viro, & Senatori praeclarissimo, eo in munere suffectus esset, latine scripsit, quaecumque Respublica gessisset ab anno M. D. XXI. usque ad M. DC. XV. diligenter complexus; eidem vero licet manus extrema nondum accesserit (nam (d) carptim scribere nec-

florum curticulum . „ Postquam scientiarum orbem obivit, nihilque esse amplius videtur, quod ille non perlustrasset, perlustratum non cognovisset, in patriam reveritus est . „

(a) Illud autem mirum... cum haec ageret *Maurocenus*, &c.) Mirum sane videri debet, quod tantus Senator, a prima adolescentia ad rem publicam ingressus, numquam non gravissimus curis occupatus, tantum otii nactus fuit, ut tot alia, quorum bona pars in lucem est edita, nedum hanc tantae molis, tantique laboris *Historiam*, conscriperit. Paullo post itaque ait *Craffus*. „ Carptim scribere necessario cogebatur, siquid a publicis negotiis temporis vacaret; quaeque intermisserat, recolere vix otium erat; nedum ornare, expolire, atque elaborare. „ Eadem affirmat etiam in *Panegyrico Palazzolus*. „ Obreuebat nimurum viri animi Respublica: idest rerum contentio maximarum. Lucubrabat. Ad primam lucem ibat in Senatum. Reveritus domum, quod reliquum temporis, studiis reddebat. Perire omne tempus arbitrabatur, quod scriptis non daret, literis non impertiret. „ Quae omnia non oratore amplificat auctor, sed citra ullum artificium simpliciter narrat. Neque enim laudat orator, sed medicus ejus aegritudinis causas scrutatur, qua *Andreas* decepsit. His accedit *Paulus Maurocenus*, qui ea epistola, qua *Antonio Priolo Duci*, & *Excelsio Xvirum Consilio* fratris *Andreae Historiam* nuncupat, ait, „ In illa conscribenda, quod a publicis curis, & corporis aegritudinibus temporis reliquum erat, id omnifere ipsum contrivisse. „

(b) Extant vero, &c.) Operum omnium, quae *Andreas* conscripsit, tum quae typis edita, tum quae calamo tantum exarata, ad caleem ejus vitae luculentum elenchum dabimus.

(c) cum *Paulo Parutae... eo in munere suffectus esset*, &c.) Historiae rerum Venetiarum scribendae munus injunctum est *Mauroceno* Xvirum decreto anno 1598. X. kal. jan. post *Pauli Parutae* Equitis & divi Marci Procuratoris obitum. Anno vero 1599. IIII. kal. jan. Xviri pariter decrevere, ut ipsi quotannis ducenti ducati solverentur: quod etiam *Paulo Parutae* decretum fuisse, patet ex ejus *Vita* nuperime cum ejus *Historia* edita.

(d) nam carptim scribere cogebatur) Exstat inter *Andreae Opuscula* pag. 199. epistola ad *Lollinum*, qua ipse de se idem testatur. „ Id unum me mordet, angit, atque excruciat quod *Historiam*, quam summis vigiliis sere usque ad haec tempora perduxii, ad umbilicum adducere nequeo: neque enim vel semihoram dii a noctis quietam ducere licet.

(a) quae-